

Ügyiratszám: NAIH/2016/1491/3/V.
Előzmény: NAIH/2015/5546/2/V.

Jelentés

a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában álló MKB Bank Zrt. információszabadságot sértő gyakorlatáról, a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok elektronikus közzétételének elmulasztásáról

Bejelentés érkezett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amely szerint az MKB Bank Zrt. nem teljesíti a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alkotmányos alapjog érvényesülését biztosító, a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok elektronikus közzétételét előíró törvényi rendelkezéseket.

A Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, és megvizsgálta az MKB Bank Zrt. honlapját (<https://www.mkb.hu/>), valamint az Egységes Közadatkereső Rendszert (www.kozadat.hu), és megállapította, hogy az nem felel meg a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok elektronikus közzétételére vonatkozó jogszabályi kötelezettségeknek.

Az MKB Bank Zrt. önálló honlappal rendelkezik, ugyanakkor a közzététel során nem követi a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet szerinti közzétételi szabályokat, amely az átlátható, közérthető közzététel érdekében egységes szabályokat állapít meg. Így például az IHM rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti „Közérdekű adatok” elnevezésű hivatkozást jól látható módon kell elhelyezni. Fel kell tüntetni továbbá az egységes közadatkereső rendszerre (www.kozadat.hu), a központi elektronikus jegyzékre mutató hivatkozást is.

Tekintettel arra, hogy a Hatóság Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján tett két felszólítására sem kapott választ, mely az Infotv. 56. § (2) bekezdés szerinti kötelező lett volna, a Hatóság Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja alapján jelentést tett közzé honlapján.

A Hatóság az alábbiak szerint állapította meg a jogsértést.

1. Az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok az információszabadság érvényesülése szempontjából közfeladatot ellátó szervnek minősülnek.

Az Alaptörvény 38. cikkének (1) bekezdése értelmében az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon, míg 39. cikke a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét, a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte:

„(2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.”

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 1. § (2) bekezdése szerint nemzeti vagyonba tartozik többek között:

„a) az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok,

b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő dolog,

c) az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések,

d) az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít,

...

Az Alaptörvénnyel összhangban az Nvtv. 7. §-a kimondja, hogy a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

Az Nvtv. 10. § (1) bekezdése értelmében a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. Az érték nyilvántartásától el lehet tekinteni, ha az adott vagyontárgy értéke természeténél, jellegénél fogva nem állapítható meg. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a vagyon elsődleges rendeltetése szerinti közfeladat megjelölését is. A nyilvántartási adatok – a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat kivételével – nyilvánosak.

A Vértesi Erőmű Zrt.-hez érkezett adatigényléssel kapcsolatban a 25/2014. (VII. 22.) AB határozat mindenkire nézve kötelező erővel erősítette meg, hogy az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 5. § (1) és (2) bekezdései alapján – amelyek értelmében közérdekből nyilvános minden, az állami vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat – az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.

Az Ávtv. hivatkozott szabálya tehát általánosságban terjeszti ki az Infotv. információszabadságra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását az állami vagyonnal gazdálkodó szervekre és személyekre, amely a közpénzek, az állami vagyon működtetésének átláthatóságát biztosítja.

A közvetett állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok és a nyilvánosság vonatkozásában az AB szintén a 25/2014. (VII. 22.) AB határozatában jelentős megállapításokat tett:

„[...] a meghatározó befolyása a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) alapján is megállapítható. A Számv. tv. 3. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében anyavállalat „az a vállalkozó, amely egy másik vállalkozónál (a továbbiakban: leányvállalat) közvetlenül vagy leányvállalatán keresztül közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni”, konkrétan azért, mert „a tulajdonosok (a részvényesek) szavazatának többségével (50 százalékot meghaladóval) tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik”.

A Számv. tv. 3. § (2) bekezdés 2. pontja szerint pedig leányvállalat „az a gazdasági társaság, amelyre az 1. pont szerinti anyavállalat meghatározó befolyást képes gyakorolni”. Ehhez hasonló rendelkezést tartalmaz a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Kgttv.) is. A Kgttv. 1. § a) pontja alapján köztulajdonban álló gazdasági társaságnak minősül „az a gazdasági társaság, amelyben a Magyar Állam, helyi önkormányzat, a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, többcélú kistérségi társulás, fejlesztési tanács, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat jogi személyiségű társulása, költségvetési szerv vagy közalapítvány külön-külön vagy együttesen számítva többségi befolyással rendelkezik”. Többségi befolyás pedig a Kgttv. 1. § b) pontja értelmében „az olyan kapcsolat, amelynek révén a befolyással rendelkező egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékaival – közvetlenül vagy a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személy (köztes vállalkozás) szavazati jogán keresztül – rendelkezik, azzal, hogy a közvetett módon való rendelkezés meghatározása során a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személyt (köztes vállalkozást) megillető szavazati hányadot meg kell szorozni a befolyással rendelkezőnek a köztes vállalkozásban, illetve vállalkozásokban fennálló szavazati hányadával, ha azonban a köztes vállalkozásban fennálló szavazatainak hányada az ötven százalékot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni. A befolyás számításánál nem kell figyelembe venni a huszonöt százalékot el nem érő közvetett befolyást”.

A Vtv. 5. § (2) bekezdésének a közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos alapjog érvényesülésére figyelemmel történő értelmezéséből következik tehát, hogy a közérdekű adatok nyilvánosságának biztosítása szempontjából a tartós állami tulajdonban lévő anyavállalat 98%-os mértékű tulajdonában álló, s ennél fogva az anyavállalat meghatározó befolyása alatt álló leányvállalatot is olyan gazdasági társaságnak kell tekinteni, amely közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó személynek minősül. Ezért az olyan gazdasági társaság, mint a Vértesi Erőmű Zrt. – a Vtv. 5. § (2) bekezdésének a közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos alapjoggal összhangban történő értelmezése szerint – közfeladatot ellátó jogi személyként az adatnyilvánosság biztosítására köteles.“

Összességében tehát megállapítható, hogy a jelenleg hatályos jogszabályi környezet – az Alaptörvény és annak Nemzeti hitvallása szellemében – a tisztességes közélet, a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás és annak előfeltételeként a nyilvánosság általi ellenőrizhetőséget is megteremti.

2. A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok elektronikus közzétételi kötelezettsége

Az Infotv. a közérdekű adatok megismerhetővé tételének két módját szabályozza: az egyedi adatigénylés alapján történő adatszolgáltatást [Infotv. 28. § - 31. §] és az egyedi adatigénylés nélküli közzétételt – a proaktív adatszolgáltatást [Infotv. 33. § - 37. §].

Az Nvtv. tehát a fentiek értelmében a nemzeti vagyonnal gazdálkodó gazdasági társaságokat közfeladatot ellátó szervnek minősíti az Infotv. szerinti elektronikus közzététel szempontjából. Ez azt jelenti, hogy a céget terheli az Infotv. 33. §-ban meghatározott általános elektronikus közzétételi kötelezettség, és közfeladat-ellátásával összefüggő tevékenységéhez kapcsolódóan az 1. melléklet szerinti általános közzétételi listában meghatározott adatokat az 1. mellékletben foglaltak szerint közzé kell tennie [37. § (1)

bekezdés]. A cég elektronikus közzétételi kötelezettségének választása szerint saját vagy társulásai által közösen működtetett, illetve a felügyeletét, szakmai irányítását vagy működésével kapcsolatos koordinációt ellátó szervek által fenntartott, valamint a www.kozadat.hu honlapon való közzététellel is eleget tehet [33. § (3) bekezdés].

Az Infotv. szerinti általános közzétételi kötelezettségen túl, más jogszabály is megállapíthat különös közzétételi kötelezettséget [Infotv. 37. § (2) bekezdés], így a köztulajdonban lévő gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Kgtv.) hatálya alá is tartoznak a legalább többségi állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok. A Kgtv. 2. §-a értelmében a közzététel időpontjában fennálló adatok alapján kötelesek ezen cégek közzétenni a vezető tisztségviselők, a felügyelőbizottsági tagok, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 208. §-a szerint vezető állású munkavállalók, valamint az önállóan cégjegyzésre vagy a bankszámla feletti rendelkezésre jogosult munkavállalók ott felsorolt közérdekből nyilvános személyes adatait.

Az MKB Bank Zrt. a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában áll, így azon túl, hogy például a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény szerinti közzétételi kötelezettségeit teljesíti, többletkötelezettségei is vannak. Miután az MKB Bank Zrt. az Infotv. szerinti közfeladatot ellátó szervnek minősül, köteles az Infotv. 37. § (1) bekezdés szerinti általános elektronikus közzétételi kötelezettség teljesítésére, tehát az Infotv. 1. számú melléklet szerinti közzétételi lista adatait saját honlapján, illetve ugyanezen adatokat az Egységes Közadatkereső Rendszerben a www.kozadat.hu oldalon elérhetővé tenni, valamint a Kgtv. szerinti különös közzétételi lista adatait szintén közzétenni. Felhívom szíves figyelmét arra, hogy a Kgtv. 2. § (9) bekezdés értelmében a közzétett adatok a közzétételt követő két évig nem távolíthatóak el.

Tekintettel arra, hogy sem az Infotv. szerinti általános közzétételi kötelezettségének (1. számú melléklet), sem a Kgtv. szerinti különös közzétételi kötelezettségének nem tesz hiánytalanul eleget az MKB Bank Zrt., a Hatóság az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja, valamint 59. §-a alapján jelentést tett közzé honlapján.

Budapest, 2016. április „27”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

